

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Zadefinovanie požiadaviek na systém monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb

Aktivita 1.3. Podporné nástroje pre rozvoj ďalšieho vzdelávania a poradenstva pre dospelých

Et. 1.3.1: Vytvorenie a realizácia systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb

1.3.1. Pracovná skupina na vytvorenie a realizáciu systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb

Členovia pracovnej skupiny:

1. Ing. M. L. Feliks
2. RNDr. Jozef Minka
3. Ing. Zoltán Gyurász
4. Mgr. Andrej Martinec
5. Doc. Ing. Koloman Vincze CSc
6. Mgr. Václav Hrích
7. Ing. Dana Vokounová, PhD.
8. Ing. Michal Páleník, PhD.
9. Ing. Milan Olexa, PhD.
10. Ing. Ján Kavec, PhD.
11. RNDr. Xavier Gubáš
12. Ing. Tímea Szabóová

Odborný garant: Ing. Juraj Borgula

Schválil: JUDr. Mgr. Zuzana Štrbiková

Obsah

1. **Úvod**
2. **Zadefinovanie požiadaviek na systém monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb**
3. **Monitorovanie**
4. **Prognózovanie**
5. **Záver**

Podľa výsledkov Eurostatu z roku 2010, počet osôb v Slovenskej republike, ktoré sa zúčastňujú na aktivitách ďalšieho vzdelávania nepresahuje 3 %. Tento výsledok nedáva dobrý obraz o ďalšom vzdelávaní na Slovensku. Medzi hlavnými príčinami tohto neudržateľného stavu je nedostatočná previazanosť reálnych potrieb trhu práce so systémom ďalšieho vzdelávania. Potenciálnym záujemcom o rozširovanie kvalifikácie v rámci aktivít ďalšieho vzdelávania situáciu komplikuje absencia reálnych informácií potrieb trhu, čo nesmierne sťažuje identifikáciu vlastných vzdelávacích potrieb, čo je potom jedným z nevyhnutných krokov pri výbere vzdelávacieho programu.

Dobrou možnosťou riešenia existujúceho problému nedostatočnej previazanosti reálnych potrieb trhu práce so systémom ďalšieho vzdelávania je vytvorenie systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb, v rámci ktorého budú môcť samotní zamestnávateľia identifikovať ich požiadavky na vzdelanie svojich aktuálnych a budúcich zamestnancov.

Cieľom uvedenia systému monitoringu a prognózovania vzdelávacích potrieb do praxe je zvyšovanie účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní a poradenstve ako aj celkový rozvoj systému ďalšieho vzdelávania a poradenstva, čo prispeje k lepšej pripravenosti a lepšej uplatniteľnosti absolventov ďalšieho vzdelávania na trhu práce, čím prispeje k ekonomickému rozvoju a konkurencieschopnosti SR

Vytvorenie systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb predpokladá:

1. Zanalyzovanie súčasných možností monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb
2. Navrhnutie komunikačnej platformy pre zodpovedajúce subjekty
3. Zadefinovanie požiadaviek kladených na systém monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb
4. Vytvorenie systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb (+ recenzia vytvoreného materiálu)

Po analyzovaní súčasných možností monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb sa rozhodlo o vytvorení nového funkčného systému, ktorý bude zameraný na identifikáciu požiadaviek zamestnávateľov na ďalšie vzdelanie svojich súčasných zamestnancov ako aj identifikáciu voľných a plánovaných pracovných miest s požadovanou kvalifikáciou.

Ako najefektívnejšia komunikačná platforma sa javí priamy a dlhodobý osobný vzťah so samotnými zamestnávateľmi a z toho dôvodu zber dát bude realizovaný osobnými stretnutiami so zástupcami zamestnávateľov a aj zamestnancov.

Zadefinovanie požiadaviek na systém monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb

1. *Správne definovanie nosných odvetví hospodárstva SR a profesií, a to z hľadiska potencionálneho ekonomického rozvoja a zvýšenia zamestnanosti v SR*
2. *Vytvorenie spoľahlivej reprezentatívnej vzorky zo zamestnávateľov podľa definovaných odvetví a profesií a regiónov pre účely monitoringu*
3. *Efektívny zber dát, potrebných informácií pre účely prognózovania vzdelávacích potrieb trhu na definované obdobie*
4. *Správne vyhodnotenie získaných informácií z monitoringu*
5. *Vypracovanie prognózy vzdelávacích potrieb na definované obdobie*

Odporúča sa kreovanie odbornej komisie z členov vážených inštitúcií hospodárskeho života SR s nasledovnou zodpovednosťou a kompetenciami (bez nároku na úplnosť):

- Definovanie monitorovaných odvetví, profesií a regiónov
- Definovanie miery správnej kontinuity ďalších monitorovaní
- Definovanie kritérií pre vytvorenie reprezentatívnej vzorky
- Manažovanie procesu monitoringu
- Schválenie výstupov štatistickej a kvalitatívnej analýzy dát získaných z monitoringu
- Schválenie Prognózy vzdelávacích potrieb podľa § 23 zákona o celoživotnom vzdelávaní.

pričom zoznam vážených inštitúcií hospodárskeho života SR a Štatút odbornej komisie bude na rozhodnutí vedenia NÚCZV.

Monitoring vzdelávacích potrieb

Cieľom monitoringu vzdelávacích potrieb je identifikácia vzdelávacích potrieb zamestnávateľov pre lepšie prispôsobenie vzdelávania ich požiadavkám, aby absolventi vzdelávania boli uplatniteľní na trhu práce.

Objektom monitorovania vzdelávacích potrieb sú zamestnávatelia SR, resp. vzdelávacie potreby ich súčasných zamestnancov, ako aj počet voľných a plánovaných pracovných miest s požadovanou kvalifikáciou.

Subjektom monitorovania vzdelávacích potrieb je NÚCZV.

Monitoring vzdelávacích potrieb sa realizuje v rozsahu, ktorý je potrebný pre zabezpečenie presných, úplných a včasných informácií potrebných pre vypracovanie prognózy vzdelávacích potrieb podľa §23 zákona o celoživotnom vzdelávaní.

Realizácia monitoringu vzdelávacích potrieb predpokladá postupné vykonanie nasledovných krokov:

- *Definovanie konkrétnych odvetví národného hospodárstva, profesií a regiónov SR, ktorých sa bude monitoring týkať*
- *Definovanie dostupných zamestnávateľov na základe definovaných odvetví, profesií a regiónov*
- *Určenie kritérií pre vytvorenie reprezentatívnej vzorky dostupných zamestnávateľov*
- *Vytvorenie samotej reprezentatívnej vzorky dostupných zamestnávateľov*
- *Získanie kontaktov na dostupných zamestnávateľov v reprezentatívnej vzorke*
- *Vytvorenie dotazníka so všetkými potrebnými informáciami pre účely následného prognózovania*
- *Realizovanie monitoringu – zberu dát na profesionálnej úrovni*
- *Vykonanie štatistickej a kvalitatívnej analýzy dát aj s textovou interpretáciou*

Prognózovanie vzdelávacích potrieb

Prognózovanie vzdelávacích potrieb a jeho zavedenie do praxe je kľúčom k zvyšovaniu účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní a poradenstve, ako aj k celkovému rozvoju systému ďalšieho vzdelávania a poradenstva, čo napomáha k lepšej pripravenosti a lepšej uplatniteľnosti absolventov ďalšieho vzdelávania na trhu práce, čím prispeje k ekonomickému rozvoju a konkurencieschopnosti SR

Prognózovanie vzdelávacích potrieb bude vypracované podľa § 23 zákona o celoživotnom vzdelávaní a bude obsahovať nasledovné informácie:

- Kvantitatívna definícia typov voľných pracovných miest
- Kvalitatívny popis obsahu kvalifikácií vyžadovaných trhom práce na obdobie, na ktoré sa táto prognóza vydáva
- Odvetvovú a regionálnu špecifikáciu kvalifikačných potrieb trhu práce a špecifikáciu podľa úrovne vzdelania.

Prognóza vzdelávacích potrieb je nástrojom poradenstva o celoživotnom vzdelávaní, ktorý využívajú inštitúcie poskytujúce poradenské služby, ako aj ministerstvo na usmerňovanie ponuky celoživotného vzdelávania.

Táto prognóza bude zverejňovaná v registri prognóz vzdelávacích potrieb za každé dohodnuté obdobie

Záver

Výsledkom monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb bude prognóza vzdelávacích potrieb podľa § 23 zákona o celoživotnom vzdelávaní. Prognóza bude obsahovať nasledovné informácie:

- **Kvantitatívna definícia typov voľných pracovných miest**
- **Kvalitatívny popis obsahu kvalifikácií vyžadovaných trhom práce na obdobie, na ktoré sa táto prognóza vydáva**
- **Odvetvovú a regionálnu špecifikáciu kvalifikačných potrieb trhu práce a špecifikáciu podľa úrovne vzdelania.**